

Ольга Волкотруб

**КОНСТИТУЦІЯ ТА СТАТУТ
ТОВАРИСТВА АМЕРИКАНСЬКИХ АРХІВІСТІВ (1936 р.)**

Уперше опубліковано переклад українською мовою текстів Конституції та Статуту Товариства американських архівістів, прийнятих у 1936 році.

Ключові слова: Товариство американських архівістів, Конституція, Статут, поправки.

Впервые опубликован перевод на украинский язык текстов Конституции и Устава Общества американских архивистов, принятых в 1936 году.

Ключевые слова: Общество американских архивистов, Конституция, Устав, поправки.

For the first time there is published the translation of the Constitution and Bylaws of the Society of American Archivists into the Ukrainian language, adopted in 1936.

Key words: the Society of American Archivists, the Constitution, the Bylaws, amendments.

Виникнення в Сполучених Штатах Америки Товариства американських архівістів (Society of American Archivists)¹ (далі – Товариство) у 1936 р. стало логічним наслідком активних обговорень та швидкого формування суспільної думки щодо створення такої національної координуючої установи, яка б: взяла на себе вироблення головних архівних принципів та розв'язання назрілих проблем у розвитку архівної економіки; акумулювала та накопичувала корисну інформацію; сприяла обговоренню актуальних питань та обміну досвідом; стимулювала експериментування, дослідження та «пошук загального знаменника в архівній практиці, процедурах та ідеології»; заохочувала продуктивне навчання у багатьох сферах знання².

У своїй діяльності Товариство вже 78-й рік керується Конституцією та Статутом (Constitution and Bylaws of the Society of American Archivists)³, прийнятими під час проведення установчих зборів архівістів США 29 грудня 1936 р. у м. Провіденс (штат Род Айленд).

Спогадами про створення Товариства, організаційного комітету та вироблення проекту Конституції поділився Філіп Брукс (Philip C. Brooks), 7-й його президент (1949–1951), виступаючи з промовою «The First Decade of the Society of American Archivists»⁴ («Перше десятиріччя Товариства американських архівістів») на черговій щорічній зустрічі у 1946 р.: «Доктор Коннор⁵, перший архівіст, мобілізував кількох осіб у 1935 р., у тому числі доктора Бакка⁶, який приїхав у Вашингтон у вересні того ж року. Менш ніж через місяць доктор Бакк написав листи від імені доктора Коннора групі архівістів, яких він попросив взяти участь в обговоренні питання необхідності і можливості створення ар-

хівної організації на щорічних зборах Американської історичної асоціації в м. Чаттануга⁷. [...] ті з нас, хто був присутній на зборах у м. Чаттануга, вислухали переконливу промову про проблеми американських архівістів, виголошену доктором Теодором С. Блегеном⁸, який незабаром став головою Історичного товариства штату Міннесота. Він окреслив дві основні групи проблем: перша – зовнішнє регулювання, а саме – законодавство, і друга – внутрішнє управління архівною галуззю. Він був переконаний, що пропонує до створення організація могла б здійснити вагомий внесок в обох сферах. Результатом дискусії став план утворення організаційного комітету⁹, затверджений доктором Ньюсомом¹⁰, останнім головою Комісії державних архівів. Цей комітет складався з Солона Дж. Бакка (голови), Уолдо Г. Ліланда¹¹, Кертіса В. Гаріссона¹², Теодора С. Блегена, Джеймса А. Робертсона¹³, Маргарет К. Нортон¹⁴, Р. Б. Хасельдена¹⁵, Олександра С. Фліка¹⁶, Рут Блейр¹⁷ і А. Р. Ньюсома.

Доктор Бакк, доктор Ліланд і доктор Гаріссон входили до організаційного комітету, який фактично розробив наш основний закон. Не думаю, що доктор Бакк буде заперечувати, якщо я скажу вам, що він вже розробляв конституції деяких інших організацій і став, по суті, ніби напівпрофесійним укладачем конституцій. Комітет швидко розпочав роботу з метою представити проект організації Товариства на конференції, на якій планувалося офіційне відкриття будівлі Національного архіву у травні 1936 р.»¹⁸

Задоволення інтересів архівної спільноти передбачало формулювання та чітке дотримання Товариством цілей, визначених у Конституції. Перший президент Товариства (1936–1939) Альберт Р. Ньюсом (Albert R. Newsome) зазначав, що Конституція має «підтримувати основні принципи архівної економіки та спростити співпрацю між архівістами та архівними установами»¹⁹. З цією метою було створено комітети для вивчення архівних проблем та можливостей суспільства стосовно членства, термінології, класифікації, каталогізації, обладнання та механізації, мап та схем, кінофільмів та звукозаписів, видання архівних матеріалів, здійснення публікацій, освіти архівістів, міжнародного та локального співробітництва. Крім того, було обрано редактора і визначено редакцію для видання щоквартального журналу з метою оприлюднення праць, присвячених архівній проблематиці.

Конституція Товариства, незважаючи на консервативність останнього, під впливом суспільних перетворень все ж зазнавала незначних змін. На офіційному веб-сайті Товариства віднаходимо відомості, що поправки до неї були внесені у серпні 1997 р., серпні 2010 р. та серпні 2011 р.²⁰ Цілком очевидно, що тут зазначені лише останні дати внесення поправок. Поправки вносилися й раніше, свідченням чого є публікації, розміщені на сторінках журналу «The American Archivist», в яких можна віднайти деяку важливу інформацію стосовно внесення поправок до Конституції за попередні роки.

На жаль, встановити, які саме поправки і коли вони були внесені, неможливо, не маючи безпосереднього доступу до документів засідань

Товариства. Як змінилася Конституція, можна з'ясувати, лише порівнявши два тексти: її текст 1936 р., опублікований у журналі «The American Archivist» у 1970 р.²¹ та текст чинної Конституції, розміщений на сайті Товариства нині²². Так, зокрема, помічені нами відмінності стосуються категорій членства. У Конституції 1936 р. передбачалися три категорії членства – індивідуальне, інституційне та почесне; у чинній – категорія індивідуального членства розширена, сюди включено: індивідуальне повне членство; індивідуальне асоційоване членство; індивідуальне студентське членство. Подавати повністю тексти цих пунктів вважаємо недоцільним, оскільки вони викладені у статті Л. Левченко «Товариство американських архівістів: установчі документи, організація управління, структура, основні напрями та пріоритети»²³.

Обставини, за яких до 1955 р. здійснювався вступ до Товариства, описує Мішель Пацифіко (Michele F. Pacifico), архівіст відділу програми політики та оцінки Національного архіву, у статті «Founding Mothers: Women in the Society of American Archivists, 1936 – 1972» («Матері-засновниці: жінки в Товаристві американських архівістів, 1936 – 1972»): «До 1955 р. людина мала звернутись до Ради, щоб її обрали членом Товариства. Дехто у «Комітеті десятиох» (організаційний комітет – *О. В.*) 1935 р. сподівався, що цих обмежень не будуть дотримуватись «дуже серйозно». З іншого боку, такі обмеження свідчать, що лідери Товариства хотіли створити професійну організацію. Не існує відомостей про те, що чийсь кандидатуру було відхилено. Це говорить про те, що ці певні обмеження діяли, і люди непрофесійні не звертались. Багато архівістів були впевнені в тому, що потрібні запрошення або наявність спонсора, щоб стати членом Товариства, а також наявність певного престижу. В багатьох установах, а саме в державних та місцевих архівах керівництво укріплювало цю віру і не заохочувало простих співробітників приєднуватись до Товариства. На жаль, цей імідж Товариства як «закритого кола» не змінювався, аж доки Товариство у 1955 р. не змінило Конституцію, в якій висвітлювались питання членства (підкреслено нами – *О. В.*). Багато хто продовжував вірити в те, що Товариство керується певною групою, у якій одні і ті ж самі особи працюють у комітетах, готують доповіді та пишуть статті. Жінок в це «закрите коло», або «клуб джентльменів» (як казали жінки), приймали менше, ніж чоловіків. Ображені цією елітарністю, деякі жінки відкладали вступ до Товариства, або потрапивши туди, не приймали активної участі»²⁴.

Розглядаючи становище жінок-архівісток, Мішель Пацифіко зазначила, що у 1951 р. Комітет з призначень Товариства, головним завданням якого було збалансувати адміністративні функції серед архівістів Національного архіву, державних архівів, архівів навчальних закладів та архівів установ, уперше розглянув питання членства жінок²⁵. Голова Комітету Ернст Познер (Ernst Posner)²⁶ повідомив, що у 1951 р. Комітет з призначень відчував себе зобов'язаним приділити увагу географічному знаходженню членів, видам діяльності, які здійснює Товариство, а також зростаючій кількості жінок-членів. Тоді ж Комітет ввів до складу Ради Гелен Л. Чатфілд (Helen L. Chatfield)²⁷ та Еліс Е. Сміт (Alice E. Smith)²⁸.

26-й президент Товариства Філіп Мейсон (Philip P. Mason) у своєму зверненні «The Society of American Archivists at the Crossroads»²⁹ («Товариство американських архівістів на перехресті») за 1972 р., констатує факт, що за останні десять років серед членів Товариства зросло невдоволення тим, що його діяльність не відповідає професійним потребам членів, що його програми більше спрямовані на архівні установи, а також те, що функції керівного органу стосовно нагород та заохочень контролюються невеличкою групою членів, зазначив, що Комітет 1970-х³⁰ отримав низку конструктивних пропозицій, одна з них: внести поправки до Конституції з метою забезпечити баланс у Раді (члени якої обираються) щодо віку, географічної зони, статі та етнічного походження³¹.

Незважаючи на деякі зрушення, жіноцтву все ж не приділялась достатня увага, доки у 1970 р. Комітет з призначень не почав при виборі кандидатів зважати на кваліфікацію та такі фактори як вік, стать, географічне знаходження та національність. Мішель Пацифіко стверджує: «Звичайно, Конституцію Товариства було змінено, і нова Конституція почала діяти у 1973 р.»³² (підкреслено нами – О. В.).

Ще один цікавий факт стосується положення щодо почесного членства. У п. 7. Конституції 1936 р. зазначено, що «почесне членство є доступним для будь-якої особи, яка отримала визнання або здійснила значний внесок у будь-якій сфері інтересів Товариства, обраної більшістю в дві третини голосів членів Ради». Тобто, почесне членство було передбачене з самого початку. Разом із тим, Філіп Брукс (Philip C. Brooks), перший секретар Товариства у доповіді «Перше десятиліття Товариства американських архівістів» говорить про те, що організаційний комітет відклав розгляд питання про почесне членство до того часу, доки не буде вагомих причин для вшанування. Почесне членство було засноване в 1941 р., і першим почесним членом Товариства став 32-й президент США (1933–1945) Франклін Делано Рузвельт (Franklin Delano Roosevelt), чим він надзвичайно пишався. Згодом почесними членами були обрані американський історик та архівіст Віктор Х'юго Палтсіц (Victor Hugo Paltsits), видатний британський вчений Гіларі Дженкінсон (Hilary Jenkinson), голова латиноамериканських архівістів Хоакін Лаверіас (Joaquin Laverias) (Куба) і керівник Державного управління архівами Італії Еміліо Ре (Emilio Re)³³.

У липні 1970 р. Конституція та Статут Товариства американських архівістів 1936 р. були опубліковані на сторінках журналу «The American Archivist». З якою метою це було зроблено, встановити не вдалося. У матеріалах 34-ої щорічної зустрічі членів Товариства (29 вересня – 2 жовтня 1970 р., Shoreham Hotel, м. Вашингтон, округ Колумбія), опублікованих у числі 34 (№ 1) журналу «The American Archivist» за 1971 р., відомостей про те, що текст Конституції обговорювався з метою внесення до нього поправок не виявлено. Таким чином, детальніше встановити факти та дати внесення поправок до тексту Конституції можливо лише за умови доступу та вивчення документів засідань Товариства.

¹ Детальніше про Товариство американських архівістів див.: Волкотруб О. Н. З історії Товариства американських архівістів // Архіви України. – 2011. – № 1. – С. 178–191; *Ії ж.* Товариству американських архівістів – 75 років // Архіви України. – 2012. – № 1. – С. 245–248; Левченко Л. Л. Передумови створення та період становлення Товариства американських архівістів // Архіви України. – 2012. – № 5. – С. 154–181; *Ії ж.* Товариство американських архівістів: установчі документи, організація управління, структура, основні напрями та пріоритети діяльності // Архіви України. – 2013. – № 5. – С. 181–204.

² Newsome Albert R. Objectives of the Society of American Archivists // The American Archivist. – 1963, July. – Vol. 26. – P. 301.

³ Constitution and Bylaws of the Society of American Archivists // The American Archivist. – 1970, July. – Vol. 33, № 3. – P. 263–268.

⁴ Brooks Philip C. The First Decade of the Society of American Archivists // The American Archivist. – 1947, April. – Vol. 10, № 2. – P. 115–128.

⁵ Роберт Діггз Вімберлі Коннор (Robert Digges Wimberly Connor), секретар Історичної комісії Північної Кароліни (1907–1921), професор історії та права Університету Північної Кароліни (1921–1950), 1-й Архівіст США (1934–1941), 3-й президент Товариства американських архівістів (1941–1943).

⁶ Солон Дж. Бакк (Solon J. Buck) (1884–1962), 2-й Архівіст США (1941–1948), у 1921р. – керівник Історичного товариства Мінесоти, 5-й президент Товариства американських архівістів (1945–1947).

⁷ Чаттануга – місто на південному сході США (штат Теннесі). Стало всесвітньо відомим завдяки оркестру Глена Міллера.

⁸ Теодор С. Блеген (Theodore C. Blegen) (1891–1969), член Історичного товариства Мінесоти, декан Університету Мінесоти. Досліджував рукописи та приватні документи. У 1935 р., на конференції архівістів (Американська історична асоціація, Чаттануга, Теннесі) зачитав послання, яке містило пропозицію створити «Інститут американських архівістів», що розглядався як «точка контакту» між архівістами, яка здійснить «важливу службу не тільки для архівістів як професійного класу, а й для американського уряду та науки».

⁹ Організаційний комітет мав назву «Комітет десятиох».

¹⁰ Альберт Рей Ньюсом (Albert Ray Newsome), секретар прогресивної Історичної комісії в Північній Кароліні та редактор «North Carolina Historical Review» (1926–1935), професор історії та голова кафедри історії в Університеті Північної Кароліни (1935–1950), 1-й президент Товариства американських архівістів (1936–1939).

¹¹ Уолдо Гіффорд Ліланд (Waldo Gifford Leland) (1879–1966), асистент Дж. Франкліна Джеймсона на кафедрі історичних досліджень Інституту Карнегі у Вашингтоні (1903–1927), голова Американської ради наукових товариств (1927–1946), секретар Американської історичної асоціації (1909–1920), керівник Міжнародного комітету історичних наук (1938–1947), Виконавчого комітету з утворення бібліотеки ім. Франкліна Рузвельта (1938–1939), 2-й президент Товариства американських архівістів (1939–1941), почесний консультант Бібліотеки Конгресу.

¹² Куртіс В. Гаррісон (Curtis W. Garrison), помічник відділу рукописів Бібліотеки Конгресу, працював під керівництвом Джеймса Фр. Джеймсона. З вересня 1933 р. виконував обов'язки державного архівіста Пенсильванії. З 1937 р. до 1946 р. «The Rutherford B. Hayes-Lucy Webb Hayes Foundation» (Fremont, Ohio) найняла його для «відбудови бібліотеки та завідування маленьким музеєм». У 1946 р. повернувся на державну службу, протягом 20-ти років займав різні посади. Керував програмами з дослідження історії пересувань армії Сполучених Штатів під час II Світової війни. Був членом багатьох професійних спілок і залишався активним членом Товариства американських архівістів.

¹³ Джеймс А. Робертсон (James A. Robertson), виконавчий директор Комісії з 100-річчя громадянської війни в США.

¹⁴ Маргарет Кросс Нортон (Margaret Cross Norton), працівник Бібліотеки Вассар Коледжу (1915–1918), Бібліотеки штату Індіана (1918–1920), Державний архівіст штату Іллінойс (1922–1957), 4-й президент Товариства американських архівістів (1943–1945), керівник Комісії з питань державних документів у штаті Іллінойс (1943–1957), головний редактор часопису «The American Archivist» (1946–1948).

¹⁵ Регінальд В. Хасельден (Reginald V. Haselden), куратор рукописів Бібліотеки Конгресу.

¹⁶ Олександр С. Флік (Alexander C. Flick), історик штату Нью-Йорк, брав участь у створенні Бібліотеки імені Франкліна Д. Рузвельта.

¹⁷ Рут Блейр (Ruth Blair), працівник Державного архіву штату Джорджія, член Ради Товариства американських архівістів (1936–1938).

¹⁸ *Brooks Philip C.* The First Decade of the Society of American Archivists. – P. 117–118.

¹⁹ *Newsome Albert R.* Objectives of the Society of American Archivists. – P. 300.

²⁰ Society of American Archivists [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www2.archivists.org/governance/handbook/section1/constitution>. – Title from screen.

²¹ Constitution and Bylaws of the Society of American Archivists. – P. 263–268.

²² Society of American Archivists [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www2.archivists.org/governance/handbook/section1/constitution>. – Title from screen.

²³ *Левченко Л. Л.* Товариство американських архівістів. – С. 182.

²⁴ *Pacifico Michele F.* Founding Mothers: Women in the Society of American Archivists, 1936–1972 // *The American Archivist*. – 1987, Summer. – Vol. 50. – P. 384.

²⁵ *Ibid.* – P. 376.

²⁶ Ернст Познер (Ernst Posner), німецький архівіст, професор історії та архівної науки в Американському університеті у Вашингтоні.

²⁷ Гелен Л. Чагфілд (Helen L. Chatfield), архівіст, скарбник Товариства американських архівістів (1943–1952).

²⁸ Еліс Е. Сміт (Alice E. Smith), член Історичного товариства Вісконсіна.

²⁹ *Mason Philip P.* The Society of American Archivists at the Crossroads // *The American Archivist*. – 1972, January. – Vol. 35, № 1. – P. 5–11.

³⁰ Комітет 1970-х був створений у грудні 1970 р. для аналізу структури Товариства американських архівістів, його програм, цілей, потреб, стосунків з іншими професійними організаціями, а також для пошуку шляхів демократизації та відкритості. Комітет діяв до лютого 1972 р. Звіт його опубліковано у журналі «The American Archivist» за квітень 1972 р.

³¹ *Mason Philip P.* The Society of American Archivists at the Crossroads. – P. 9–10.

³² *Pacifico Michele F.* Founding Mothers: Women in the Society of American Archivists, 1936–1972 // *The American Archivist*. – 1987, Summer. – Vol. 50. – P. 376.

³³ *Brooks Philip C.* The First Decade of the Society of American Archivists. – P. 122.

КОНСТИТУЦІЯ ТА СТАТУТ
ТОВАРИСТВА АМЕРИКАНСЬКИХ АРХІВІСТІВ

КОНСТИТУЦІЯ

НАЗВА

1. Назва організації – Товариство американських архівістів. Товариство є об'єднаною неприбутковою організацією, що діє на підставі закону округу Колумбія¹.

ЦІЛІ

2. Товариство американських архівістів є професійною організацією, створеною для забезпечення: ефективної співпраці між особами, пов'язаними з документами людської спадщини; стимулювання та оприлюднення результатів досліджень в архівній галузі; сприяння прийняттю раціональних положень і стандартів для всіх державних і приватних установ, які несуть відповідальність за збереження і управління документами; сприяння кращому розумінню громадськістю характеру і цінності архівних зібрань та колекцій; розроблення професійних стандартів, зокрема, у сфері підготовки архівістів, управлінців документами і зберігачів приватних документів та з метою поліпшення і розширення можливостей для отримання такої освіти; підтримки і зміцнення відносин з істориками, бібліотекарями, викладачами, державними службовцями та представниками інших суміжних професій; а також для співпраці з іншими професійними організаціями, культурними та освітніми установами і міжнародними організаціями, що мають спільні інтереси стосовно збереження та використання документальної спадщини.

ЧЛЕНСТВО

3. Індивідуальне членство є відкритим для осіб, залучених до збереження або контролювання документів, архівів, приватних колекцій або зацікавлених у підтримці цілей Товариства.

4. Інституційне членство є відкритим для організацій та установ, які повністю чи частково зацікавлені у збереженні або управлінні документами, архівами чи приватними колекціями. Інституційний член Товариства має бути представлений одним делегатом на засіданнях Товариства. Він має право голосу, але якщо він також є індивідуальним членом, він не має права використовувати свій голос двічі.

5. Член має сплатити перший членський внесок.

6. Перелік обов'язків членів визначається Радою та приймається голосуванням членів Товариства на наступному щорічному засіданні.

7. Почесне членство є доступним для будь-якої особи, яка отримала визнання або здійснила значний внесок у будь-якій сфері інтересів Товариства, обраної більшістю в дві третини голосів членів Ради. Почесні члени є такими довічно і не повинні сплачувати будь-які внески; вони отримують всі привілеї звичайних членів Товариства і мають отримувати всі публікації Товариства. Кількість почесних членів не має перевищувати десяти осіб.

8. Всі платежі мають здійснюватись заздалегідь. Члени, які не сплатили внески протягом чотирьох місяців після виникнення заборгованості, можуть бути виключеними з Товариства за умови письмового попередження щонайменше за тридцять днів до дати виключення.

«ПРИХИЛЬНИКИ»* ТОВАРИСТВА

9. Повинна бути спеціальна категорія членів Товариства, відомих як «Прихильники» Товариства американських архівістів, до якої належать всі колишні президенти та інші члени, обрані до цієї категорії. Їх число повинно складати не більше п'ятнадцяти відсотків від кількості загального індивідуального членства, оприлюдненого на останніх загальних зборах Товариства. Жоден із членів Товариства не може бути обраний «Прихильником», якщо він не є індивідуальним членом з доброю репутацією, принаймні останні п'ять років, що безпосередньо передували його обранню.

10. «Прихильники» обираються більшістю голосів всіх колишніх президентів Товариства і мають відповідати наступним критеріям:

а) мати відповідну освіту з відзнаками у сфері знань, визнаних необхідними для професії;

б) мати п'ятирічний професійний досвід у будь-якій сфері діяльності Товариства, зарекомендувавши себе ініціативним, відповідальним та високоморальним працівником;

в) мати публікації найвищої якості та корисності.

11. Член Товариства, якого обрано «Прихильником», має з гідністю нести це звання, поки він є членом Товариства.

ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ

12. Товариством керують президент, віце-президент, секретар та скарбник. Всі керівні особи обираються на щорічній зустрічі терміном на один рік. Особа, обрана на посаду віце-президента, в наступному році має право обиратись на посаду президента.

13. Управління Товариством та його діяльністю, регулювання його справ та процедур, крім випадків, передбачених цією Конституцією, здійснюється Радою, що в свою чергу, складається з управлінців та восьми осіб, обраних Товариством, по два на кожному щорічному засіданні на чотириохрічний термін. Вісім членів Ради можуть бути достроково переобрані. Також Товариство має редактора, який обирається Радою на трьохрічний термін. Редактор має бути колишнім офіційним членом Ради без права голосу.

14. Якщо достроково звільняється посада в Раді або якась інша, крім посади президентів, Рада може обрати нового представника строком до закінчення терміну особи, що звільнила посаду.

СТАТУТ

15. Рада є уповноваженою готувати, приймати або змінювати Статут, якщо це є необхідним для регулювання управлінської діяльності Товариства. Остання редакція чинного Статуту має бути доступною будь-якому члену Товариства через секретаря. Будь-яка частина Статуту може обговорюватись членами Товариства на щорічній зустрічі Товариства і може бути змінена шляхом голосування.

ФІНАНСУВАННЯ

16. Рада розпоряджається активами Товариства та є відповідальною за інвестування коштів. Для освітніх цілей Рада створює Благодійний фонд, кошти та прибутки якого не можуть бути витраченими, доки вони не складуть сімдесят п'ять тисяч доларів; тільки після цього прибутки можуть бути витраченими. Фінансовий контроль витрат фонду може здійснюватись за допомогою документів

* В оригіналі тексту Статуту – «Fellows»

та засобів, що їх обрала Рада. Аудит витрат фонду здійснюється щороку і оприлюднюється.

ЗАСІДАННЯ

17. Товариство має проводити щорічні зустрічі у місці і у час, що визначені Радою; також Рада має право призначати позачергові спеціальні засідання. Повідомлення про засідання має здійснюватись секретарем Ради не пізніше, ніж за тридцять днів до дати проведення. Двадцять п'ять членів Ради складають кворум для прийняття рішень; при присутності менше ніж двадцяти п'яти членів Ради прийняття рішень переноситься на наступну дату.

18. Члени Ради також зустрічаються в рамках щорічної зустрічі Товариства, а також проводять інші зустрічі, дату і місце проведення яких вони самі визначають. Позачергові зустрічі членів Ради скликаються секретарем на письмове прохання президента або трьох членів Ради. Сім членів Ради складають кворум для прийняття рішень, у разі їх відсутності прийняття рішень переноситься на іншу дату.

ПУБЛІКАЦІЇ

19. Коли фонди стануть доступними, Товариство має друкувати кварталний журнал або будь-яке інше видання за рішенням Ради. Кожен член товариства, що не має заборгованості, має право отримувати свій примірник періодичного видання. Кошти за передплату отримуються і ними розпоряджається Рада.

ДОКУМЕНТАЦІЯ

20. Документи та кореспонденція Товариства та його комітетів мають зберігатись посадовцями і головами комітетів та бути переданими секретарю, коли термін їх повноважень закінчиться. Документи, дія яких для Товариства скінчилась, можуть бути, за рішенням Ради, переданими до архівосховищ, обраних Радою, і мають бути доступними для працівників Товариства за вимогою.

ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

21. У разі припинення діяльності Товариства, його власність, фонди та інші активи переходять до організації або організацій, що визначається Радою в момент припинення діяльності.

ПОПРАВКИ

22. Поправки до Конституції можуть пропонуватись у письмовому вигляді від не менш як п'яти членів Товариства та бути підписані секретарем. Копії пропорованих поправок повинні бути надіслані секретарем поштою всім членам, не менше ніж за тридцять днів до засідання, на якому їх планується розглянути. У разі схвалення Радою, поправки приймаються більшістю голосів членів на будь-якому засіданні Товариства; якщо їх не схвалено, вони можуть бути прийняті в разі їх підтримки тридцяти двома голосами.

СТАТУТ

ОБОВ'ЯЗКИ ПОСАДОВИХ ОСІБ

1. Президент має визначати і координувати діяльність Товариства. Він має головувати на всіх засіданнях Товариства і Ради та виконувати покладені на нього обов'язки.

2. Віце-президент має виконувати обов'язки президента в разі, якщо той відсутній, недієздатний, а також у випадку, коли посада президента є вакантною; він має керувати справами, доки не закінчиться термін обрання президента.

3. Секретар має вести всі документи Товариства та Ради, готувати та надсилати повідомлення, презентувати на щорічній зустрічі доповідь про діяльність

Товариства та виконувати інші обов'язки, покладені на нього Радою. У випадку відсутності президента та віце-президента, секретар має головувати. Секретар має зберігати печатку Товариства та використовувати її під керівництвом президента та Ради.

4. Скарбник є відповідальним за всі кошти Товариства і здійснює будь-які платіжні операції тільки з дозволу Ради. Рада має право нагородити його акціями за сумлінне виконання своїх обов'язків у розмірі, який визначить Рада. Він веде облік всіх надходжень і витрат та звітує перед Товариством на щорічній зустрічі Товариства або за вимогою Ради.

5. Президент, секретар та скарбник входять до фінансового комітету, який затверджує всі витрати і готує бюджет для розгляду Радою.

6. Редактор має видавати «The American Archivist», який є офіційним друкованим органом Товариства, та має редагувати і контролювати всі публікації Товариства. Він має співпрацювати з редакційною колегією, яка складається з чотирьох членів, один з яких призначається щорічно Радою на чотирьохрічний термін. Редактор має бути колишнім членом редакційної колегії.

ВИБОРИ ПОСАДОВИХ ОСІБ ТА РАДИ

7. Комітет з призначень має складатись із двох обраних членів Ради Товариства, одного члена, призначеного президентом та призначеного члена на посаду голови. Цей комітет має консультувати членів з приводу рішень, призначати посадовців та має оприлюднювати свій звіт до початку щорічної зустрічі, на якій вибори відбуваються. Інші номінації можуть вноситись членами Товариства. Більшість голосів членів та присутніх делегатів є необхідною для виборів. Тільки деякі члени мають право бути обраними як посадові особи або члени Ради. Новообрані посадовці мають почати виконувати свої обов'язки одразу після обрання.

КОМІТЕТИ

8. Постійні комітети Товариства призначаються президентом строком на один рік, за винятком фінансового комітету, комітету з призначень, що складається з колишніх посадовців Ради, Товариства та комітету з професійних стандартів. Комітет з професійних стандартів має складатись з колишніх президентів Товариства, а останній колишній президент Товариства має головувати. Постійні комітети створюються та ліквідуються згідно з рішенням Президента з урахуванням рекомендацій та схвалення Радою.

СПЕЦІАЛЬНІ ФОНДИ

9. На додаток до основного операційного рахунку Товариства, Рада може створювати фонди спеціальних проектів, які слугуватимуть для подальшого розвитку професії. Такі фонди мають бути відокремлені від основного рахунку і мають використовуватись тільки в тих цілях, для яких їх було створено. Спеціальні фонди мають включати в себе (але не обмежуватись) Фонд нагороди ім. Уолдо Гіффорда Ліланда², Фонд членів Товариства – надходження до яких підлягають виплатам, Фонд Азійської фундації³, Фонд публікацій та Фонд наград, чий надходження витрачаються тільки за згодою Ради.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ПРОЦЕДУРА

10. Всі справи Товариства регулюються Robert's Rules of Order⁴ (Правилами розпорядку Роберта), за винятком тих, що регулюються Конституцією, законами та правилами Товариства.

(переклад з англ. мови – О. Волкотруб)

¹ Закон Округу Колумбія – чинне законодавство Округу Колумбія

² Фонд нагороди ім. Уолдо Гіффорда Ліланда заснований у 1959 р., нагороджуються видатні та корисні праці в галузі архівної історії, теорії та практики.

³ Азійська фундація – некомерційна міжнародна організація, що сприяє покращенню життя через розвиток Азії. Існуючи протягом 60-ти років, фонд розробляє та застосовує програми впливу на країни Азії в галузі законодавства, економічного впливу, розширення прав та свобод жінок, навколишнього середовища та міжнародного співробітництва.

⁴ Robert's Rules of Order – книга, написана у 1876 р. Генрі Мартіном Робертом, стала першим збірником регламенту зібрань, призначеним для широкого загалу. В наш час книга випускається в її 11-й редакції під назвою «Robert's Rules of Order Newly Revised» (Нова редакція правил розпорядку Роберта). Нині це найпопулярніший у США звід правил регламенту, що використовуються для проведення зібрань у тисячах громадських, релігійних та інших організаціях.

УДК 930.25(477)“1934”

Віктор Страшко

АРХІВНЕ ВІДРОДЖЕННЯ ТАКОЖ РОЗСТРІЛЮВАЛИ

Публікується документ «Висновки про Всеукраїнський архів давніх актів у Києві», який є важливим джерелом для дослідження історії КЦАДА 30-х років ХХ ст.

Ключові слова: В. В. Страшко, документ, «Висновки про Всеукраїнський архів давніх актів у Києві», Київський центральний архів давніх актів.

Публикуется документ «Выводы о Всеукраинском архиве древних актов в Киеве», который является важным источником для исследования истории КЦАДА 30-х гг. ХХ ст.

Ключевые слова: В. В. Страшко, документ, «Выводы о Всеукраинском архиве древних актов в Киеве», Киевский центральный архив древних актов.

In the article are published the document «The Resolution on All-Ukrainian Archives for Ancient Statements in Kyiv» which serves as a valuable source to study the history of the Kyiv Central Archives for Ancient Statements in the 30-s of the XX century.

Key words: V.V. Strashko, a document, «The Resolution on All-Ukrainian Archives for Ancient Statements in Kyiv», the Kyiv Central Archives for Ancient Statements.

1934 рік став для української архівної системи і, чи не найбільше для Київського Центрального архіву давніх актів (далі – КЦАДА), трагічним і остаточно переломним. Політичні переслідування й арешти співробітників КЦАДА стали постійним тривожним супроводом їх життя вже з кінця 1920-х рр. Остаточний розгром колективу архіву відбувся після обстеження, яке провів Укрцентрархів упродовж 31 січня – 3 лютого 1934 р. Результати обстеження викладено у пропонованому до уваги

© Віктор Страшко, 2013